

Preek in de Oude Lutherse Kerk, zondag Jubilate 2014, 11 mei – Ds Andreas Wöhle
Jesaja 40, 26-31- Joh 16, 16-23a - NLB 977...

“Ik zing mee, nu alles zingt, het lied dat overal weerklinkt, de lofzang om het leven...”

Gemeente, het is vandaag al weer de derde zondag ná Pasen. De tijd gaat zo snel, en de morgen van de paasvreugde die we vierden lijkt al weer heel lang geleden. En als je naar buiten kijkt naar het weer dan wordt je daar ook niet echt vrolijker van.

Vandaag (misschien wel daarom) een zondag, die die vreugde nog eens terughaalt. Een zondag met een jubelnaam: Zondag “Jubilate”, een zondag die overvloeit van “jubel” en die “zingt van vreugde”. Nou zijn er zeer verschillende vormen van jubel: - er is de spontane jubel, die zomaar in iemand opkomt, ongereflekteerd en onberedeneerd... - er is ook het massale jubelen van een grote groep mensen, waarbij men zich laat meeslepen en meent dat men (voor even) “groter” is dan anders... tijdens een voetbalspel bijvoorbeeld, wanneer het eigen team heeft gescoord. - dan is er ook nog de “bevolen jubel” - waar dictators van houden, zo als Kim Jong Il in Korea. Ze verordonneren jubel, en laten hun onderdanen opdraven om die te doen horen zodat de dictator zelf zich groter kan voelen, en de mensen kleiner...----

Maar er is ook een ander soort jubel, die vanuit het binnenste van een mens kan opstijgen: Jubel die niets anders wil, dan met anderen te delen, wat er aan vreugde te ervaren is:

“Jubilate! Jubelt met mij mee om de goede en zegenrijke levensperspectieven in het bestaan!

“Deze laatste jubel richt zich als uitnodiging aan heel de wereld: Het is een oproep om de ogen te openen en te willen zien, wat een mens vanuit de diepte van het hart kan doen jubelen... Deze jubel neemt bewust heel de wereld als schepping in perspectief: als beneden en boven. De mensen met al hun sores en blijdschap, maar ook de bergen en de sterren en al die andere wonderlijke delen van de schepping. Het Chinees karakter “qing” of “xing” dat op de voorkant van de liturgie is afgebeeld staat voor dat soort jubelende vreugde. Als u goed kijkt kunt u dat “beneden en boven” ook in de vormen van het karakter herkennen: Je ziet het bewogen menselijke bestaan beneden, dat in gesprek is met het “boven”, met de sferen van wereld en schepping, en dat daarin zijn evenbeeld en tegenover herkent.--- Ook de tekst van Jesaja, die vanochtend in onze dienst heeft geklonken, richt de blik van beneden naar boven: En nadat ikzelf net terug ben van een reis naar Israel, waar wij onder meer aan de voet van de karige bergen in de Negev-woestijn stonden, waar je je als mens inderdaad klein kan voelen als een zandkorrel, maar waar je tegelijkertijd de verhevenheid van de schepping op unieke wijze aanvoelt - na deze intense en indrukwekkende ervaring kan ik me beter voorstellen, hoe ook Jesaja daar stond, ergens, een klein mensje dat opkijkt naar de ogenschijnlijk oneindige ketens van bergen en rotsen, en daar boven dan de sterren. En het lijkt wel alsof hij daar alleen is, alleen met Hem die dit alles heeft geschapen allen met Hem, die zo veel groter en anders en ontzagwekkend is. En hij zingt, en hij roept en hij kan niet anders, of hij moet het gewoon zijn medemensen, zijn volkgenoten toeroepen: “Kijk omhoog: wie heeft dit alles geschapen?”, zingt Jesaja... de sterren en de maan... God roept ze allen bij hun naam...” (“... is dat niet Heer-lijk?!”) Dat “boven” - de hemelse boog die heel de schepping lijkt te omarmen: Voor Jesaja is dat geen dode materie, en de sterren zijn evenmin enkel brokken steen die zomaar langs de hemel dwalen. Nee - voelt en weet en jubelt Jesaja: ook zij, de sterren en sterretjes, zijn gekend en geliefd, geschapen door een en dezelfde Heer, en op hun baan gezet: bij hun naam geroepen, zo als wij, mensenkinderen. Let wel: Jesaja spreekt hier niet als hobby-astronoom, die eventjes gaat uitleggen hoe dat volgens hem zit met de hemellichamen en hun beweging.

Nee. Jesaja zingt veelmeer vanuit de geloofservaring als profeet van Israel’s God, diens taak en opdracht en roeping het is, om de naam van God door te geven, om Gods verhaal door te vertellen en te vertalen naar de levenservaring van mensen, tegen alle vernauwing in, die menselijke levensverhalen kunnen verminken en uitdrogen. “Kijk omhoog: wie heeft dit alles geschapen”, zingt Jesaja. “Als je wilt weten wie je bent, mensenkind, Godskind, - blijf dan niet

navelstaren en op jezelf gericht, maar kijk omhoog en kijk om je heen! Je bent gekend, bij God, samen met alle schepselen ben je geroepen en gekend bij je naam! Als je wilt weten hoe verder te gaan in dit leven, in jouw leven met God, staar je dan niet blind op je eigen beperkte kracht en vermogens ("... ook jonge strijders worden moe..."), maar leef vanuit de nieuwe, de vernieuwende kracht van de hoop... en van de verwondering, die alles wat mensen kunnen doen en maken en verzinnen te boven gaat... Want DAT is de kracht van Israels God:

"Niemand en niets is bij Hem ongekend, - zonder naam en verhaal. Geen enkel verhaal eindigt zomaar in de betekenisloosheid, maar het vindt zijn plaats in Gods liefdevolle handen..." Wie leeft uit die kracht "die slaat zijn vleugels uit als een adelaar, hij loopt, maar wordt niet moe, hij rent, maar raakt niet uitgeput." ___ En ook Johannes spreekt in zijn evangelie over dit leven uit Gods naam en verhaal, als een leven dat verder durft te kijken en te hopen dan het "nu". "Nog een korte tijd... zo zegt Jezus het in het evangelieverhaal. "Durf verder te zien, durf te geloven...niemand zal je je vreugde afnemen..." En de vreugde en de jubel, waarover de teksten op deze derde zondag na Pasen spreken kan in christelijk perspectief niets anders zijn dan de Paasvreugde: - de vreugde over leven uit de hoop, - over LEVEN - DE DOOD VOORBIJ. Jubelende Paasvreugde,

DAT IS: - niet blijven hangen bij het kruis- je niet blindstaren op de dood en alle doodse structuren, die een mens kunnen klein houden en een mensleven kunnen verminken. Want inderdaad zijn onrecht en dood en kruis realiteiten van de wereld, en menig mensleven wordt er zo zeer door bepaald, dat er haast geen ander perspectief lijkt te kunnen bestaan... Paasvreugde IS NIET de ontkenning van deze realiteiten, IS NIET de ontkenning van lijden en tegenslagen en teleurstellingen, van de grote en kleine kruizen in elk menselijk bestaan... EN HET WORDT OOK NIET Pasen omdat of dóordat Jezus sterft aan het kruis, (zo als de oude Augustinus het ooit in een ingewikkeld theologisch rekenkunstje van logica probeerde te beschrijven).

NEE, Pasen wordt het, en Paasvreugde komt op omdat Jezus zijn naam "JEZUS" - dat heet "GOD REDT" heeft geleefd, ten volle uit, én is gestorven... .. maar dat was juist NIET het einde van zijn naam, maar het begin van een levensverhaal, van verhalen vol van leven, ver voorbij de platte, nietszeggende dood. ---

DAT is de reden voor de jubel waarvan Jesaja en Johannes verhalen: vreugde en jubel - die dieper gaan dan vrolijkheid, - die zien wat er is in de wereld - aan onheil en dood, maar die blijven uitkijken naar nieuw, vernieuwd leven middenin dit menselijk bestaan.

En DAT verandert de wereld en het leven principieel, zodat niets meer is wat het leek.

DAT is het, wat wij vieren in de eucharistie, in de dank-maaltijd rond om de tafel van Christus.

DAT is het, wat vrij maakt om te genieten van het leven, van elkaar, en van het bestaan: van bloemen, geuren zon en maan... "Ga uit, o mens, en zoek uw vreugd..."

DAT is het, wat maakt dat ook wij als gemeente, bij alle sores die we hebben, LICHTDRAGERS durven te zijn: - VLAMMEN, - VELE, ieder op zijn of haar eigen wijze: als gemeenschap van Christus en in Christus, ÉÉN in zijn kerk.

DAT is dan ook de EENHEID, die in de mystieke traditie wordt bedoeld waar het gaat over de "UNIO MYSTICA", en die in de muziek wordt bezongen en verklankt.

Het gaat daarbij dus niet om een eenheid, een "unio", waarbij alles zou verworden tot één grote brei (hoe goddelijk ook bedoeld). maar veelmeer om de EENHEID ALS

GEMEENSCHAP VAN CHRISTUS, waarbij een ieder op zijn of haar wijze bijzonder is, en geliefd, gekend bij zijn of haar naam.

Die jubelende en vreugdevolle éénheid als kinderen van de éne God, die we vieren rondom de éne tafel, opent vervolgens ook de ogen voor de gebrokenheid van de werelden van zo vele mensenslevens. Ze geeft ons de kracht en bemoedigt ons om in te staan voor Gods naam en voor ZIJN programma van bevrijding en genade overal daar waar die geschonden worden, in het klein en in het groot. En ze geeft ons de ontspannen gelatenheid waarnaar de mystici

verlangden:de gelatenheid om te genieten... Als dat geen reden is tot jubel dan zou ik niet weten wat wél. JUBILATE - AMEN